

Aan de gemeenteraad

Datum : 21 oktober 2025
Zaaknummer : 4765579
Contactpersoon : Ramon Kleinhesselink
Telefoonnummer : 026 3774360

Onderwerp: verkeersbesluiten nul-emissiezone en milieuzone

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van de vaststelling van de verkeersbesluiten voor de nul-emissiezone en de actualisatie van de milieuzone per 1 juni 2026. Daarnaast informeren wij u over de vaststelling van het ontheffingenbeleid en uitvoering via het landelijke Centraal Loket (RDW).

Inleiding

De gemeente Arnhem wil bijdragen aan de klimaatdoelen en de binnenstad gezonder, duurzamer en beter bereikbaar maken. Daarom wordt per 1 juni 2026 een zero-emissiezone (ZE-zone) voor vracht- en bestelverkeer ingevoerd en wordt de bestaande milieuzone voor dieselloertuigen aangescherpt. Deze maatregelen sluiten aan bij het landelijke beleid en bij reeds genomen besluiten binnen het programma NEMIA 2020–2030.

Eerder vastgestelde collegebesluiten over invoeringsdatum, omvang van de zones en ontheffingenbeleid zijn inmiddels vertaald naar definitieve verkeersbesluiten, die u hierbij ontvangt ter kennisname.

Toelichting op de maatregelen en uitvoering

De maatregelen bestaan uit drie onderdelen:

1. Nul-emissiezone (Zero Emissiezone):
 - Geldt voor vracht- en bestelverkeer.
 - Vastgelegd in een verkeersbesluit.
 - De landelijke beleidsregels voor ontheffingen zijn van toepassing.
2. Actualisatie milieuzone:
 - Dieselpersonenauto's moeten minimaal emissieklasse 5 hebben.
 - Dieselautobussen minimaal emissieklasse 6.
 - Bestel- en vrachtverkeer vallen dan onder de ZE-zone.
3. Uitvoering ontheffingen ZE zone via Centraal Loket (RDW):
 - Uniforme en gebruiksvriendelijke afhandeling van ontheffingen.
 - Arnhem sluit zich aan bij het landelijke systeem.

Datum: 21 oktober 2025
Zaaknummer: 4765579
Pagina: 2

Consequenties

De invoering van de zones raakt verschillende groepen in de stad, waaronder ondernemers, bewoners en bezoekers. Daarbij zijn aandachtspunten zoals bereikbaarheid, naleving en sociale gevolgen zorgvuldig meegewogen. Waar nodig zijn mitigerende maatregelen genomen of voorzien. De gekozen aanpak is gebaseerd op landelijke uitgangspunten, maar met ruimte voor lokaal maatwerk, afgestemde communicatie en een realistische invoeringsstrategie. Hieronder lichten wij de belangrijkste effecten en waarborgen toe.

1. Positieve impact op luchtkwaliteit, mobiliteit en leefbaarheid.

De invoering van de zero-emissiezone en de aangescherpte milieuzone draagt substantieel bij aan het verminderen van CO₂-uitstoot, stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM10). Dit leidt tot een schonere lucht, gezondere leefomgeving, minder verkeersbewegingen in de binnenstad en ruimte voor duurzame mobiliteit. Door minder CO₂ uit te stoten zorgen we ervoor dat de aarde minder snel opwarmt en beperken we de negatieve effecten van klimaatverandering zoals hitte, droogte of juist overstromingen. Schonere lucht zorgt ervoor dat Arnhemmers langer gezond blijven.

De positieve én negatieve effecten van de invoering van de zero emissiezone zijn door een externe partij in een financiële waarde uitgedrukt in een kosten-baten analyse. Uit dit onderzoek (van Buck Consultants International) blijkt dat de positieve effecten van de maatregelen in Arnhem ruimschoots opwegen tegen de negatieve.

2. Beperkte en tijdelijke omrijdeffecten.

In de eerste periode na invoering kan tijdelijk uitwijkend verkeer op omliggende routes ontstaan. Eerdere ervaringen (zoals in 2014 bij invoering van de milieuzone) en de effectanalyse laten zien dat dit effect beperkt is: voertuigen worden vervangen of verkeer verschuift naar alternatieve, duurzame vervoersopties.

3. Ondersteuning voor ondernemers en kwetsbare groepen.

We begrijpen dat deze transitie ingrijpend kan zijn. Investeren in nieuwe voertuigen is niet voor iedereen zomaar mogelijk. Voor kleine ondernemers en inwoners met beperkte middelen zijn er daarom maatwerkontheffingen, overgangsregelingen en gerichte communicatie. Ondernemers en eigenaren van een oude dieselauto kunnen een gratis adviesgesprek aanvragen bij een logistiek adviseur. Ook worden ze actief geholpen bij het zoeken naar alternatieven. En het is mogelijk om ontheffing aanvragen op basis van aantoonbare financiële of praktische omstandigheden.

Zo zijn er (landelijke) ontheffingen in de zero emissiezone voor:

1. Voertuigen die uitsluitend particulier gebruikt worden.
2. Voertuigen die vanwege een handicap aangepast zijn.
3. Dagontheffingen.
4. Ontheffingen wegens langere levertijden.
5. Ontheffingen voor een bijzonder voertuig.
6. Ontheffingen voor een bestelauto tot 3500 kg/ vrachtwagen tot 7500 kg/ vrachtwagen vanaf 7500 kg dat niet emissieloos verkrijgbaar is.

Datum: 21 oktober 2025
Zaaknummer: 4765579
Pagina: 3

7. Ontheffingen voor plug-in hybride vrachtauto.
8. Ontheffingen in verband met bedrijfseconomische omstandigheden (dreigend faillissement).
9. Ontheffingen op basis van de hardheidsclausule (= gemeentelijke maatwerk ontheffing voor ondernemers die onevenredig getroffen worden maar waar bovenstaande ontheffingen niet in voorzien. Denk daarbij aan lokale ondernemers die net voor hun pensioen zitten, specifieke evenementen met specifieke voertuigen, voertuigen met een bijzondere betekenis voor de stad, maatwerk bij werkzaamheden, en uiteraard effecten die niet voorzien zijn)

4. Landelijk kaders mét ruimte voor lokaal maatwerk.

De landelijke regels zorgen voor voorspelbaarheid en rechtsgelijkheid. Ondernemers hoeven niet bij iedere gemeente apart een ontheffingen aan te vragen, maar kunnen via een loket ontheffingen regelen voor meerdere steden.

Daarnaast benut Arnhem de ruimte voor lokaal maatwerk. Door het aanbieden van gratis adviesgesprekken en het, samen met Platform Binnenstad Arnhem, opzetten van concrete initiatieven voor stadslogistiek onder de vlag van 'Schoner Minder' ondersteunen we lokale ondernemers in deze transitie. Voor gevallen waarin de landelijke regels toch niet voorzien blijft er bovendien de mogelijkheid voor lokale ontheffingen bestaan.

5. Efficiënte, gebruiksvriendelijke uitvoering via Centraal Loket.

Deelneming aan het Centraal Loket van de RDW maakt de aanvraagprocedure voor ontheffingen eenvoudiger en consistent. Het beperken van de administratieve lasten door één landelijk loket voor het aanvragen van ontheffingen was ook een belangrijke wens vanuit ondernemers. Door deel te nemen aan het landelijke loket geeft Arnhem hier uitvoering aan.

Financiën

De invoering van de ZE-zone en aangepaste milieuzone past binnen de financiële middelen. De financiële effecten zullen verwerkt worden in het eerstvolgende verzamelbesluit.

Communicatie

De communicatie over de invoering van de ZE-zone en aangepaste milieuzone wordt zorgvuldig uitgevoerd en afgestemd op de verschillende doelgroepen:

- *Ondernemers en vervoerders*: gericht op het informeren over toegangsregels en ontheffingen.
- *Inwoners en bezoekers*: over de impact op bereikbaarheid en vervoer.
- *Kwetsbare groepen en kleine ondernemers*: met extra ondersteuning bij aanvraagprocedures.

Kanalen:

- Gemeentelijke website, landelijke platforms (www.opwegnaarzes.nl, www.milieuzones.nl).
- Nieuwsbrieven, sociale media, persberichten, informatiebijeenkomsten.
- Directe communicatie via branche- en belangenorganisaties.
- Gratis maatwerkadviezen door een logistiek adviseur.

Datum: 21 oktober 2025
Zaaknummer: 4765579
Pagina: 4

In aanloop naar deze besluiten hebben wij eerst ons voornemen tot invoering van de nul-emissiezone en aanpassing van de milieuzone bekend gemaakt. Naast de gebruikelijke publicatie in het gemeentebblad zijn er ruim 3000 brieven verstuurd aan Arnhemse eigenaren van een bestelbus, vrachtwagen of een dieselpersonenauto in emissieklasse 4. Bovendien is er een webinar georganiseerd. Dit heeft geleid tot 3 zienswijzen op de invoering van de nul-emissiezone en op de aanpassing van Milieuzone zoals te lezen valt in bijlage 2 en 5.

Doel is het vergroten van draagvlak, beperken van onzekerheid en bevorderen van een soepele invoering.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch

Bijlage(n)

1. Definitief verkeersbesluit nul-emissiezone
2. Nota van beantwoording zienswijzen ZE-zone
3. Effectonderzoek BCI zero-emissiezone
4. Definitief verkeersbesluit milieuzone
5. Nota van beantwoording zienswijzen milieuzone
6. Beleidsregels ontheffingen nul-emissiezone Arnhem
7. Aangepaste beleidsregels ontheffingen Milieuzone